

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacræ Theologiæ Professoris, Et sanctæ Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtvtibvs,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatvs De Conscientia, De Peccatis, De Legibvs, De Fide, Spe,
Et Charitate

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

6 Quæ sint pœnæ fautorib. hæreticorum impositæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](#)

P V N C T V M VI.

Quæ sint poenæ fautoribus hæreticorum impositæ.

1. *Enumerantur poenæ.*
2. *An illas incurvant, antequam notari sint, & in excommunicatione per annum inforderent.*
3. *Fautor hæreticorum contrahit suspicionem hæresis pro qualitate fautorum.*
4. *Arbitrio iudicis est puniendus.*
5. *Episcopus negligens in puniendis hæreticis dependendus est.*
6. *Ciuitates Episcopali dignitate sunt priuanda.*
7. *Domini temporales requisiti, si negligentes per annum fuerint, priuantur domino, & aliis committitur.*

Restat enumerare penas, quibus supra dicti fautorum, receptatores, defensores hæreticorum afficiantur. de quibus latè *C. monitac in c. excommunicamus, §. credentes, de hæreticis, ex illo tit. & tradit Eym. director. p. 9. 5. 1. 52. ¶ 53. & ibi Pega. Farinac. teta q. 182. præcipue à num. 37. quas ferè omnes enumerat Ponit in c. excommunicamus, §. credentes, de hæreticis, hac verba: Credentes præterea receptatores, defensores, & fautorum hæreticorum excommunicationi decimem subiacere: sumites flarentes, ut postquam quis talium fuerit excommunicatione notatus, si latifacere contempserit infra annum; ex tune ipso iure sit factus infamis neque ad publica officia, sed confusa, neque ad eligendos aliquos ad huiusmodi, neque ad testimonium admittatur; si etiam intetabilis, ut nec taliandi liberata habeat facultatem, neque ad hæreditatis successionem accedat. Nullus præterea ipsi super quocumque negotio, sed ipse alii responderem cogatur. Quod si forte iudex exierit, cuius sententia nullam obtineat sumitem, neque causa aliqua ad eum audiendum perferatur. Si fuerit Adiutorius, eius partecipium nullatenus admittatur: si tabellio, instrumenta confecta per ipsum nullius sint momenti, sed cum autore damnato, dannetur; & in similibus idem precipimus obseruari. Si vero clericus fuerit, ab omni officio, & beneficio deponatur, ut in quo maior est culpa gravior exerceatur vindicta. Si qui autem tales, postquam ab Ecclesia fuerint denotati ciuitate contempserint, excommunicationis sententia vtque ad satisfactionem idoneam percellicantur. Sanè clerici non exhibeant huiusmodi pestilentialibus Ecclesiastica sacramenta, nec eos Christianos presumant tradere sepulture, nec elemosynas, aut oblationes eorum recipiant, aliquo suo priuenter officio, ad quod nunquam resiliuntur absque induito Sedis Apostolicae speciali. Similiter quilibet regulares, quibus etiam hoc infligatur, ut eorum priuilegia in illa diocesi non feruerint, in qua tales excessus presumptim per perpetrata.*

2. Circa has penas illud occurrit notandum, an illas incurvant fautorum hæreticorum, antequam ab Ecclesia denotati sint, & in excommunicatione publica per annum inforderent? Qua in re Eym. 3. p. 9. 123. m. 2. negare videtur, ex illis verbis textus, postquam quis fuerit excommunicatione notatus, & per annum inforderet, & illis, cum auro boreo damnato damnetur, & illis, ab Ecclesia fuerint deportati, quae omnia indicant publicationem excommunicationis. Suarez disq. 24. sett. 1. in fine, distinguunt de pena infamie & incapacitatis ad testandum, & ad officia publica, & in his requirit per annum in excommunicatione inforderere in reliquis vero penis spiritualibus, quales sunt priuatio beneficiorum, Ecclesiastica sepultura, orationum & oblationum, hanc persecutiam, & publicationem excommunicationis non requirit.

Dicendum tamen est ex vi illius textus, & ratione excommunicationis, nullam ex supradictis penis fautorum hæreticorum incurrente, nisi per annum in excommunicatione notari inforderint, quod indicauit Eym. cum dixit loco allegato: Non videntur alias penas incurre, ex eo quod tant in excommunicatione per annum, nisi sic excommunicati notentur, & publicentur, quasi dicere ex alio capite illas incurre posse, & de pena infamie, priuationis officiorum, incapacitatis ad testandum, & ad succedendum tradit Farinac. quaf. 183. num. 39. & clarius num. 59. 60. & 106. De beneficiorum priuatione tradit num. 40. & 107, præterquam quod priuatio beneficiorum, que habentur, non sit ipso iure, sed per sententiam saltem declaratoriam, ut alii allegans docet Pega 3. par. director. comment. 162. verf. de hæreticorum Farinac. q. 189. n. 73. & seqq. Ad alia vero obtinenda ipso iure inhabiles efficiuntur, ut constat ex cap. quicunque, de hæreticis, in 6. verf. hæreticis.

Limitanda tamen est hac doctrina in sepultura Ecclesiastica, & orationibus faciens pro fauore hæreticorum, quia eo ipso, quod constat aliquem fauendo hæreticis decepsisse, non debet inter Christianos accipere sepulturam, neque pro illo orationes fundi, quia in peccato mortali, & excommunicatione-

ne decepsisse, ex text. in cap. scut. de hæret. & cap. 2. eod. sit. in 6 & confititur. Innocent. I V. Noterit, quam refert Pega in vlt. p. direct. fol. mīc. 17. Verumtamen hoc tardò confitare potest, nisi condemnatus sit.

3. Præter supradictas penas contrahit fautor, receptor & defensor hæreticorum, eo ipso quod crimen committat suspicionem hæresis leuem, aut vehementer pro qualitate circumfluentiarum, & indiciorum, ob quam sic suspeccio debet indicari purgatio, et communis sententia in c. quicunque, de hæreticis, in 6. sic Vmber. Locat. in indic. inquisit. verbo credente, sub n. 2. Reppet, inquit, in verbo fautorum, verf. nom. Eym. director. 2. part. quaf. 50. num. 4. & 5. Pega ibi comment. 75. & quaf. 52. comment. 77. & aliis relat. Farinac. qu. 182. num. 55.

4. Deinde arbitrio iudicis possunt puniri fautorum, receptatores, & defensores hæreticorum, penas pecuniariis vtque ad confisicationem bonorum, exilio, futiligatione, aliquid corporalibus penis pro qualitate delicti: colligitur ex his, que adducunt Menoch. de arbitr. lib. 2. cent. 8. cap. 5. num. 1. & 4. Decian. in tract. crimin. lib. 5. cap. 52. n. 47. Farinac. de hæret. q. 182. n. 54. & probat textus in cap. accusatus, §. sacerdotes, de hæreticis, in 6.

Hæ poena communes sunt omnibus fautoribus, defensoribus, & receptatoribus hæreticorum. Alique autem sunt speciales pro Episcopis, Principibus, & Magistratibus, qui fauorem vel omittingo, vel committendo hæreticos prestat.

5. Primo Episcopus negligens in puniendis, extirpandis que hæreticos depontens est ab Episcopali dignitate, ex text. in cap. excommunicamus, el. 2. §. volumus, de hæreticis, vbi dicitur: Si quis Episcopus super expurgandum de sua decessi, hæretice prauitatis fermento negligens fuerit, vel remissus, cum id certis indiciis apparuerit, ab Episcopali officio deponatur, & in locum ipsius alter substitutur idoneus, qui velit, & possit hæreticos confundere prauitatem. Hæc autem depositio a nullo alio facienda est, nisi à Pontifice. Sic pluribus relatis doceat Farinac. quaf. 182. num. 24. Pega 2. p. direct. comm. 12. verf. Episcopi ergo.

6. Secundo ciuitates negligentes in puniendis hæreticis Episcopali dignitate sunt priuanda, ex text. in cap. ad ablen-dam, §. ciuitas, de hæreticis, vbi dicitur: Ciuitas, quis his institutis duxerit resistentiam, vel contra commonitionem Episcopi punire neglexerit resistentes, aliarum creat. commercio ciuitatum, & Episcopali le nouerit dignitate priuandam.

7. Tertio contra dominos temporales, rectores, moderatores prouinciarum, vel ciuitatum, requiritos ab Ecclesiæ pro hæreti extirpanda, si negligentes fuerint, & in sua negligencia per annum inforderent, eti text, expressus in c. excommunicamus, §. moveantur, de hæreticis. & in authent. si verò C. eodem, & multis relatibus exomat Simancas de catholic. infir. sit. 23. sub rubr. de dominis temporal. n. 1. & seqq. & in enchyrid. viuata relig. sit. 21. rubr. de principibus, n. 4. & 5. Pega direct. 2. p. 9. 53. corri. 78. ver. 1. Farinac. de hæret. q. 182. n. 15.

Ne autem supradicti domini temporales, rectores, consulentes ciuitatum in supradictam negligientiam incident, prouidit textus in c. ad ablen-dam, de hæreticis, §. statutus, vi. iuramento se obstringant, quod fidelerit, & efficaciter cum ab Episcopo fuerint requisiti, Ecclesiæ contra hæreticos, & conum complices adiuuant, bona fide iuxta officium, & posse suum. Ad idem est cap. vi officium §. statutus, de hæreticis, in 6. Variant tamen Doctores, an hoc iuramentum debeant præstare omnes domini temporales? Alij affirmant, solum debere præstare illos, quorum terra hæretibus infecta sunt, secus alij, ali de omnibus generaliter affirmant. Certum tamen est quilibet consulens, gubernatorem, magistratum, & dominum, si ab Episcopo, vel Inquisitore requisitus fuerit, de hoc iuramento præstando debere curare, quia ita caueretur tum in supradictis textis præcipue in cap. vi officium, tum quia exprelle Innocent. IV. hoc declarauit in sua constitutione edita anno 1353. incipiente. Ad aures insfras, quam refert Pega inter litteras Apotholicas, pag. mīb. 12. & alia eiusdem incipiente. Ad extirpanda, & ita tradit Simancas in enchyrid. tit. 21. n. 7. & 8. Decian. in tract. crimin. lib. 5. c. 51. n. 11. Farinac. de hæreticis, q. 182. n. 22. Eym. 3. p. 9. 32. & alibi sapit.

DISPV